

**Дигитална трансформация на професионалното образование в Сингапур –
между реторика и реалност**
Ралица Велинова - Денчева

**Digital Transformation of Vocational Education in Singapore –
Between Rhetoric and Reality**
Ralitsa Velinova - Dencheva

Abstract:

The modern information age provides opportunities for both developed and developing countries to harness the power of technology for their educational purposes. In this context, the transition to a digital workplace, the initiatives to enhance digital skills, and the emergence of new career prospects are signs of a promising future for vocational education and training (VET).

While the development of VET has long been a priority for Singapore, the country's rapid rise, globalization, technological change, and increased labor market demand have highlighted the urgent need to develop effective vocational training and development policies in the digital age. This report aims to highlight the importance of addressing these challenges and provides insights into Singapore's opportunities and constraints in developing a sustainable vocational education and training system.

Keywords: vocational education and training, Singapore, technology, transformation

For contacts: Ralitsa Velinova-Dencheva, PhD Student, New Bulgarian University,
rvelinova@nbu.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

Съвременната система за професионално образование и обучение (ПОО) в Сингапур е въведена в средата на 90-те години на миналия век. В контекста на нейното развитие, институциите предлагащи ПОО продължават да адаптират своите програми към променящите се пазарни нужди, така че да постигнат съответствие с бързо прогресиращата икономика на страната. Въпреки, че институционалната структура на системата за професионално образование и обучение се запазва забележително стабилна през последните две десетилетия, процъфтяването ѝ зависи от редица предизвикателства свързани с дигитализацията, икономическата интеграция и държавните политики за развитие на таланти. Фокусирайки се върху възможностите и предизвикателствата пред изграждането на висококачествена образователна система в условията на дигитална трансформация, настоящата статия изследва как усилията на Сингапур да изгради процъфтяваща икономика на знанието с акцент върху технологиите, водят до промени в системата за професионално образование и обучение в страната.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Развитие на професионалното образование

Икономическият пейзаж в Сингапур през последното десетилетие е белязан от поразителни промени. През 50-те години на миналия век, повечето бедни страни в света са или бивши колонии или на път да се превърнат в такива. Също като Сингапур, икономиката на колониите се е основавала на вид икономически национализъм, наричан още меркантилизъм, който се води от идеите за имперска

държавна власт и се стреми да увеличи просперитета и силата на една нация чрез ограничителни търговски практики за друга. Конвенционалната мъдрост на класическата икономическа идеология въведена с обявяването на независимостта на страната през 1965г., води до неизбежна замяна в доминиращите икономически разбирания, макар и без пълното отричане на зависимости от близко разположените страни. Процесът на модернизация на страната е силно повлиян от Хонконг, който години по-рано се превръща в икономически и административен център за района на делтата на Перлената река, включващ административни области на Хонконг, Макао и делтата на Перлената река в провинция Гуангдонг. Обширната територия има важна стратегическа роля в усилията на Китай за устойчиво икономическо и социално развитие на региона. Именно по примера на делтата на Перлената река се създава така нареченият Триъгълник на растежа. Той представлява форма на взаимно сътрудничество в икономическото развитие между три държави от АСЕАН (Асоциация на нациите от Югоизточна Азия) – Индонезия, Малайзия и Сингапур. Основната му цел е укрепване на регионалните икономически връзки и оптимизиране на взаимното допълване между трите съседни области. Това сътрудничество превръща Сингапур във финансов център на региона и му помага да развие устойчива верига за доставки в Малайзия и Индонезия. В резултат, голяма част от нискоквалифицирания труд извършван в Сингапур се премества в другите страни от Триъгълника. Поради намаляването на производствената дейност с ниска добавена стойност, икономиката на страната започва да се фокусира основно върху иновативни и креативни продукти и услуги, които имат потенциал да интегрират местното производство в глобалните икономически нужди. В същото време, правителството на страната отчита, че напредъкът във високотехнологичните области и управлението на веригите за доставки отвъд съседните държави, ще зависи все повече от преобразуването на конвенционалната образователна система и реформирането на възможностите на човешкия капитал. В този смисъл, последователно се налагат промени в образователната стратегия и най-вече в системата за професионално образование, чиято основна цел е интегрирането на дигитални технологии в методите на преподаване и обучение, както и холистично развитие на дигиталните умения, което включва не само повишаване на дигиталната грамотност, но и подобрене на техните умения (soft skills) за работа в дигитална работна среда.

Резултатът от политиките за сближаване на икономическите цели с образователните реформи и иновативните технологии, се проявява в демографските данни от последната година, които демонстрират, че Сингапур притежава едни от най-ниските нива на безработица, изпреварващи дори развити държави като Франция и Великобритания [5]. Стабилната икономика и благоприятна бизнес репутация, превърнаха страната в перспективен бизнес партньор и пример за успешен образователен реформатор в целия азиатски регион.

Инициативи за дигитална трансформация

В продължение на държавните намерения за развитие на образователната система в контекста на устойчивата дигитализация на работните дейности,

стратегията за професионално образование на страната акцентира предимно върху развитието на умения и компетенции, необходими за подпомагане на нововъзникващата и все по-сложна производствена индустрия.

Някои от основните промени включват насищане на образователните и обучителни институции с богат набор от информационни технологии (ИТ). Повсеместно се въвежда употребата на дигитални инструменти, предназначени за дистанционно обучение и комуникация. Такива технологии целят да насърчат автономията на учащите и разнообразието от обучителни програми, улеснявайки развитието на знания и умения необходими за работа във високотехнологичната работна среда. Институтът за обучение на възрастни IAL, Сингапур (Institute for adult learning), поддържа технологиите на професионалните образователни центрове, провежда обучения за обучители и насочва институциите, организациите и създателите на иновации към най-добрите практики за подкрепа на служителите по пътя на кариерна промяна. Тези усилия гарантират, че преподаването и ученето в рамките на професионалното образование ще бъдат достъпни за всички участници в системата: за индивида, който обмисля преход в кариерата си; за компанията, която въвежда нов производствен процес; и за обучителите, които трябва да адаптират учебните си програми към бързо променящата се технологична среда.

Основен компонент от държавната стратегия за развитие на професионалното образование в контекст на дигиталната трансформация е и програмата „SkillsFuture Level-Up“. Нейната основна цел е въвеждането и насърчаването на стратегии за учене през целия живот чрез овладяване на нови професионални умения и укрепване на системата за качествено образование и обучение в страната. Програмата се стреми да подкрепи сингапурци на възраст 40 и повече години в преквалификацията или усъвършенстването на притежаваните професионални умения, така че да повиши индивидуалните перспективи за развитие в рамките на технологизираната работна среда. Безвъзмездната финансова помощ за всеки участник в програмата е в размер на 4000 USD¹ [4] и служи за субсидиране на курсове и програми в политехнически университети, академии и др. За тези, които преминават пълна преквалификация в редовна форма на обучение с целодневна заетост, се отпуска допълнителна надбавка за частично компенсирание на загубата на доходи в следствие на отсъствието от работа.

Инициативите за индивидуална и институционална подкрепа в изграждането на нови професионални знания, както и повсеместно насищане на образователните институции с дигитални технологии, са значим показател за широкомащабните усилия в щателно планираната и координирана стратегия за развитие професионалното образование и обучение в съвременен Сингапур.

Биополитика за професионалното образование в дигиталната ера

Както стана ясно, обявената от Сингапур независимост през 1956г., поставя началото на амбициозна политика за модернизация, чийто централен елемент е развитието на човешкия капитал. В рамките на това развитие попада и управлението на популацията, което включва стратегии и политики за влияние

¹ 4000 USD = 5549.07 BGN

върху прогреса на населението [2]. Този процес оказва влияние върху миграцията, раждаемостта и други процеси свързани с управлението на живота на гражданите. Необходимостта от такава „управляваща живота власт“ в Сингапур, често е свързана с ограничените природни ресурси, нарастващата конкуренция от други страни в региона, както и недостатъчния брой местни жители, които да удовлетворят нуждите на иновативните икономически намерения. По смисъла на тези предизвикателства, човешкият капитал се явява основен инструмент за конкурентоспособност в бързо развиващия се технологичен свят. Политиките за развитие на населението без съмнение оказват влияние върху образователната система и най-вече върху програмите за професионално обучение и развитие.

В среда на високи иновации и технологичен прогрес, традиционно е предположението, че население с дефицитни знания и умения е основната бариера пред устойчивия икономически растеж. Такъв управленски фокус обаче, може да навреди на социалното благополучие чрез регулиране на живота на индивидите и строго придържане към определени политики. В този смисъл се повишава значението на термина „биополитика“, който обхваща управлението на самия живот и едновременно му използване като ефект и инструмент на властта [3]. В рамките на ПОО в Сингапур, тази концепция е свързана с повишения акцент върху определени знания и умения, които са в крак с индустриите създадени от дигиталната революция. В този смисъл се твърди, че правителствената реторика в рамките на биополитиката и авторитаризма, не оставя възможност на средната класа да развива свои собствени характеристики, вкусове и ценности, изисквайките от тях да развиват конкретни знания и умения, необходими за прогреса на икономиката [1]. По този начин, регулиращият контрол на биополитиката става част не само от управлението на демографските предизвикателства, а и от технико-икономическите намерения за постигане на висока конкурентоспособност и възход на модерния капитализъм.

Поради това, системата за професионално образование и обучение в Сингапур често се възприема като част от двата противоположни края на властовата ос – от една страна е укорявана за липсата на достатъчно добре подготвени професионалисти с възможности за работа в иновативните производствени направления, а от друга е определяна за основен стълб на икономическата модернизация. В този смисъл, биополитическите механизми за повсеместно развитие на населението се компрометират, подчертавайки негативните ефекти на социалната хетерогенност и политическите стремежи върху професионалното образование и развитие.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящият доклад представи основните преимущества и възникващи проблеми пред системата за професионално образование и обучение в Сингапур в контекста на дигиталната трансформация. Дуалността на системата за професионално образование и обучение в дигиталната ера, е ясно подчертана от разнообразните възможности за обучение и усъвършенстване, целящи да укрепят целостта и конкурентоспособността на нацията в контекст с глобалните

иновации от една страна, и агресивната държавна намеса от друга, оказваща влияние върху избора на кариерен път и личностно развитие.

Увеличението на продуктивната дълготрайност на работна сила изисква не само повишаване на квалификацията и преквалификация на работещите в секторите на растеж, а и предприемането на стъпки за социално приобщаване и свобода на избор за онези, които променят кариерния си път на по-късна възраст. В този смисъл, икономическият, социалният и технологичен статус на Сингапур непрекъснато се реформират, демонстрирайки същественото значение на редица процеси в подобряването на качеството и стойността на ПОО в ерата на технологиите.

Измеренията и характеристиките на разглежданите процеси следва да бъдат допълнително усъвършенствани въз основа на теоретични и емпирични открития, както по отношение на регулациите, така и спрямо отделните участници в системата за професионално образование и обучение в страната.

ЛИТЕРАТУРА

[1] Chong, T. (2014). Vocational education in Singapore: meritocracy and hidden narratives. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*, 35(5), 637–648.

Last accessed: 10.01.2025, Available at:

<https://doi.org/10.1080/01596306.2014.927165>

[2] Dwyer, M. B., & Sivaramakrishnan, K. (2022). The Geography of Security: Population Management Work, 1975–2000. In *Upland Geopolitics: Postwar Laos and the Global Land Rush* (pp. 74–97). University of Washington Press, ISBN 978-0-295-75050-7

[3] Foucault, M. (1997), Society must be defended, Lectures at the College de France, 1975-76, Picador, New York, ISBN 0-312-20318-7

[4] Government of Singapore (2025), Skills Future Level-Up Programme, Last accessed: 22.12.2024, Available at: <https://www.skillsfuture.gov.sg/>

[5] International Monetary Fund (2025), IMF Datamapper, Last accessed 20.12.2024, Available at:

https://www.imf.org/external/datamapper/NGDP_RPCH@WEO/OEMDC/ADVEC/WEO_WORLD?year=2025